

Діяльність учнівського самоврядування під час дистанційного навчання

Йоанна Ружицька-Тірієт, фундація Civis Polonus

Зміст

Вступ	3
Значення діяльності органів учнівського самоврядування в дистанційній освіті	4
Діяти, тобто...	5
По перше продовжуємо зустрічі УС	5
Адаптація регламенту УС до дистанційної роботи та виняткових обставин	6
Вибори представників УС	9
Прислуховування до голосу учнів	10
Самоврядування об'єднує	14
Самоврядування піклується про імідж	19
Самоврядування планує на майбутнє	19
Навчальний візит та супутнє стажування	20

Вступ

Відповідно до законодавства України, у школах може діяти учнівське самоврядування (УС). Це не обов'язкове, але сам законодавець звертає увагу на переваги, які отримують учні від його функціонування – самоврядування формує та розвиває у молоді громадянські, управлінські та соціальні вміння, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, процвітання та здорового способу життя тощо. Завдяки самоврядуванню учні можуть отримати зі школи не лише знання та навички, безпосередньо необхідні для подальшої освіти та початку професійної кар'єри, а й багаж досвіду, який допоможе їм стати кращими громадянами. Адже активні громадяни є ключем до виживання демократії на місцевому та національному рівні.

Хоча війна поставила перед українськими школами багато додаткових і важких викликів, варто пам'ятати й про переваги розвитку учнівського самоврядування, які дадуть свої плоди в найближчі роки. У цій публікації представлено кілька ідей щодо діяльності учнівського самоврядування в період дистанційної освіти, адже зараз багато українських шкіл та учнів працюють в умовах дистанційної або гібридної освіти.

Приклади доброї практики, наведені у публікації, походять із польських шкіл. Через спалах епідемії COVID-19 в Європі в березні 2020 року влада Польщі дуже швидко прийняла рішення про переведення всіх типів шкіл на дистанційне навчання. Такий стан тривав до травня-червня 2020 року (в залежності від типу школи). У результаті вчителі та учні опинилися в абсолютно новій реальності, до якої вони не були готові. Наступний 2020/21 навчальний рік пройшов здебільшого у формі дистанційного навчання. Онлайн-навчання також супроводжувало польських учнів протягом частини зимового семестру 2021/22 навчального року. Тривале закриття шкіл серйозно ускладнило функціонування учнівського самоврядування в польських школах, але є й позитивні приклади УС, які здійснювали цікаві дії. Вони можуть бути натхненням для українських органів учнівського самоврядування та їх опікунів, які були змушені працювати дистанційно та гібридно у зв'язку з російською агресією проти України.

Остання частина цієї публікації присвячена навчальним візитам і супутнім стажуванням – це ідея, як залучити учнів, які через війну опинилися в інших школах, містах і навіть країнах.

Значення діяльності органів учнівського самоврядування в дистанційній освіті

Якщо за звичайних умов самоврядування є для учнів школою громадянських компетенцій, то під час дистанційної освіти (особливо запровадженої через війну) воно набуває додаткового значення. У такій ситуації особливо важливою є роль УС як емоційно-психологічної підтримки та фактора інтеграції учнів, або ширше, цілих шкільних спільнот – тобто учнів, вчителів, батьків. Тому органи учнівського самоврядування мають, наскільки це можливо, продовжувати свою діяльність під час дистанційного навчання та й надалі бути голосом учнів. У школах, де такі органи самоврядування ще не діють, це може бути вдалий час для їх створення – щоб вони давали учням відчуття волі, більшого контролю, так необхідного в поточній ситуації.

Діяти, тобто...

Нижче наведено конкретні дії, які можна здійснити під час дистанційного навчання, взяті з польських шкіл під час пандемії. Вони стосуються як рекомендованого нами «життєвого циклу» самоврядування протягом навчального року (спочатку ухвалення регламенту, обрання органів УС, а потім розробки плану дій), так і конкретних подій чи заходів, організованих УС.

По перше продовжуємо зустрічі УС

Функціонування самоврядування означає, що вибрані представники учнів продовжують виконувати свої функції. Вони повинні продовжувати регулярні зустрічі між собою, зустрічі з опікуном самоврядування, з керівництвом школи або представниками батьків. Якщо особисті зустрічі організувати складно, для цього можна використовувати онлайн-інструменти. Під час дистанційної освіти у польських домівках задомовилися такі інструменти як Zoom, Microsoft Teams, Whereby, Google Meets. Технічна секція учнівського самоврядування в Комплексі середньо-технічних шкіл № 1 у Варшаві навіть провела тренінг для осіб, залучених до самоврядування та опікунів УС, щодо використання програми Slip-up, яка допомагає планувати та відстежувати прогрес роботи та надсилає нагадування. Це самоврядування також використовує для спілкування додаток Discord.

Але якщо можливі звичайні телефонні дзвінки та зустрічі в школі чи поза нею, то, звичайно, краще відмовитися від більшої кількості годин перед екраном.

З початку цього навчального року [2020/2021 – JRT] наше самоврядування працює в режимі онлайн. Усе зумовлено специфікою організації навчання відповідно до правил санітарного режиму.

Зустрічаємося раз на тиждень приблизно на годину-півтори.

**Магда Калиновська,
опікун в початковій школі № 340 у Варшаві**

У випадку вищезгаданої школи навіть виявилось, що завдяки онлайн-роботі представники молодших школярів, які є дуже активними, охочіше беруть участь у зустрічах! Онлайн-самоврядування може стати для нових людей можливістю залучитися до його роботи, наприклад, для тих, хто не може довше залишатися в школі, тому що у них автобус додому в певний час.

Під час онлайн-зустрічей також можна уточнити план дій самоврядування на найближчі місяці. Якщо є висока ймовірність того, що віддалена робота залишиться з нами на довше, то найкраще прийняти це до відома і запропонувати такі заходи і в такій формі, які ми зможемо за потреби організувати, також в Інтернеті.

” (...) Ми склали робочий календар на поточний навчальний рік [2020/2021 – JRT], припускаючи, що рано чи пізно ми знову перейдемо на дистанційне навчання.

Наприклад, у лютому:

” Початок серії зустрічей з випускниками: восьмикласники матимуть можливість зустрітися зі старшими колегами та дізнатися, як функціонують обрані загальноосвітні школи з точки зору учнів. Зустрічі з випускниками проходять через Google Meet.

Магда Каліновська,
опікун у початковій школі № 340 у Варшаві

Адаптація регламенту УС до дистанційної роботи та виняткових обставин

Відповідно до законодавства України положення про учнівське самоврядування не є обов'язковим документом у школі, де працює УС. На практиці, однак, важко уявити, як має функціонувати самоврядування без положення, так само як державні органи створюються і діють на основі конституції та законів. Перше завдання, за яке має взятися самоврядування, це розробити положення, які потім ухвалять учні. Саме воно регулює, яким самоврядування хоче бути, як воно працює, хто є його представником, як обираються представники тощо. Підготовка положення і голосування за нього учнями вчить молодих людей, що в громаді існують правила, які ми обговорюємо та створюємо, а потім виконуємо. Тому варто ввести відповідні положення щодо дистанційної роботи органів самоврядування до положень УС, щоб повністю впорядкувати його роботу. Так само, як закон має передбачати роботу закладів у надзвичайних ситуаціях.

У 2020 році початкова школа № 340 у Варшаві додала до своїх положень спеціальний додаток, згідно з яким самоврядування може нормально продовжувати свою роботу, незважаючи на її віддалену форму.

Додаток до Положення про учнівське самоврядування ПШ № 340 у Варшаві

1. З 2020/21 навчального року дозволено проводити вибори президента/віце-президента/ опікуна/учнівського омбудсмена в електронній формі, через платформу Google Suite.

2. При традиційному голосуванні виборчою дільницею стає кожна класна кімната, де у визначений день та у визначений час проводяться уроки. Виборча комісія передає виборчі бюлетені делегованому представнику класу. Виборчі бюлетені передаються в конверті. Після голосування учень кладе бюлетень у відведене місце білою (незадрукованою) стороною догори. Представник класу збирає картки в конверт і передає до виборчої комісії. Голоси підраховуються протягом 48 годин. Кожен, хто передає конверти з бюлетенями, обов'язково повинен бути в рукавичках.

3. З 2020/21 навчального року дозволено проводити засідання Президії та Ради УС на платформі Google Suite.

4. УС підтримує дошки оголошень УС в обох будівлях і надсилає інформацію учням на електронну адресу @sp340.pl або в Librus [платформа, яку використовують польські школи, свого роду електронний журнал, доступний також для учнів і батьків – JRT]. Оголошення УС розміщуються на дошці оголошень у Librus.

5. Під час засідань Президії/Ради УС складається список присутніх. Класні керівники отримують інформацію про присутність/відсутність представників Ради УС.

Звісно, дистанційна, гібридна освіта, яка переривається евакуаціями до сховища, не полегшує роботу над положенням. Але це також можна зробити онлайн, повністю або частково.

”

Працюючи онлайн (...), ми затвердили положення про УС та внесли до нього зміни (додаток), які дають змогу працювати в режимі онлайн – у класів був тиждень на ознайомлення з Положенням та пропонуваними змінами, пов'язаними з COVID-2019 – під час засідання Ради УС, старости класів брали участь в опитуванні та від імені своїх відділів голосували – таким чином ми затвердили Положення та зміни до нього.

*Магда Калиновська,
опікун у початковій школі №340*

У цьому випадку була використана можливість, яку надає польське законодавство – ухвалення положень не обов'язково має відбуватися прямим голосуванням, тобто не всі учні повинні брати участь у голосуванні. Достатньо, щоб у ньому брали участь їхні представники, тобто старости класів. В українському законодавстві прямо зазначено, що положення ухвалюються загальними зборами уповноважених представників класів. В ідеалі голосуванню представників має передувати обговорення положень у колі класів. Тоді представник класу, як і вибірник на американських президентських виборах, віддає свій голос відповідно до думки своїх однокласників, а не тільки відповідно до власних поглядів.

Укладення змісту положення також може проходити частково онлайн, частково стаціонарно, якщо дозволяють обставини.

Протягом навчального року в роботі колективу брали участь як учні, так і вчителі, які координували та підтримували роботу молоді.

Особливо проблемним виявився період пандемії SARS-COV2, під час якого всі ми опинилися в абсолютно новій, незвичайній і несподіваній ситуації.

Завдяки високій організаційній ефективності керівництва та педагогічного колективу нашого навчального закладу та використанню інструментів для дистанційної роботи – Microsoft Teams, вдалося відобразити команду, яка працює над положенням про УС, у віртуальній формулі. З цього моменту робота просувалася дуже швидко і дуже динамічно, вся команда обмінювалася документами, спостереженнями та коментарями в режимі он-лайн, і кожен міг стежити за ходом роботи. В рамках роботи команди були призначені дати віртуальних зустрічей, під час яких ми підсумовували досягнутий прогрес. На завершальному етапі було ухвалено положення про УС та проведено опитування щодо нових ідей за допомогою програмного забезпечення Microsoft Forms – частини пакету Microsoft 365.

Та звісно, положення було одностайно прийнято учнями нашої школи №382 в онлайн-голосуванні.

*Анна Ольшувка,
опікун самоврядування ЗОШ №382*

У випадку з онлайн-голосуванням за положення, завдання полягає, звісно, у тому, щоб знайти інструмент, який забезпечить таємність голосування, а з іншого боку, дозволить голосувати лише тим, хто є учнем даної школи.

Наприкінці цього пункту додаймо, що добре, коли положення про УС приймається щороку – щоб щороку учнівська спільнота (яка змінюється з відходом одного потоку та приходом іншого) мала можливість провести обговорення та взяти участь у голосуванні щодо положення про самоврядування. Звісно, це не

означає, що положення необхідно переписувати щороку. Можна вносити зміни в діючі положення, і навіть приймати їх без змін, але важливо, щоб вони були обговорені. Дистанційна та гібридна освіта – це час, коли можна, а іноді й потрібно, експериментувати з інноваційними рішеннями, і не завжди варто ставитися до нормативних документів, як до написаних раз і назавжди.

Вибори представників УС

Після прийняття положення наступним логічним етапом розвитку шкільного самоврядування є вибори учнівських представників – органів самоврядування. Багато польських шкіл організовують такі вибори восени, але є й такі, що роблять це навесні (в останньому випадку старі представники, які ще навчаються, можуть представити своїх наступників, що має свої очевидні переваги). Якщо відомо, що буде складно організувати стаціонарні вибори, доступні всім учням, варто розглянути можливість їх проведення у форматі онлайн, у тому числі передвиборчі дебати з учнями, які балотуються на посаду голови УС.

Може статися і так, що вибори взагалі провести неможливо. В ідеалі для такого випадку в положенні має бути спеціальний пункт, що передбачає, наприклад, продовження терміну повноважень існуючих представників. Якщо його немає, варто подбати про вихід із ситуації прозорим для учнів і офіційним шляхом. Так само, як і в Комплексі середньо-технічних шкіл №1 у Варшаві, де, згідно з положенням, вибори представників відбуваються до кінця квітня. Але вони не встигли відбутися до першого локдауну навесні 2019 року. Тому учнівське самоврядування, що складається з представників класів, за погодженням із шкільним омбудсменом з прав учнів, вирішило продовжити термін повноважень існуючих органів самоврядування.

Іншим прикладом є XLV загальноосвітній ліцей ім. Ромуальда Траугутта у Варшаві:

Цього року учнівське самоврядування разом із директором школи вирішили, що провести вибори у звичайному режимі не вийде. Тому на перших установчих зборах класних учнівських органів самоврядування, які відбулися на початку вересня, директор внесла пропозицію продовжити термін повноважень органів УС на 2020/2021 навчальний рік у зв'язку із неможливістю безпечного проведення виборів до правління УС. Члени зборів одногосно підтримали пропозицію.

Максимільян Калетка,
голова УС в XLV загальноосвітньому ліцеї ім. Р. Траугутта у Варшаві

Прислуховуватись до голосу учнів

Представникам учнів варто стежити за самопочуттям своїх однокласників і з'ясовувати, чи потрібна їм підтримка (і яка). Важливо, щоб якомога більше учнів відчували «підключення». Чи всі учні мають обладнання, яке дозволяє їм дистанційно навчатись? Чи є у них місце, де вони можуть комфортно підключатися до занять і працювати після занять? Також корисно перевірити, як учні справляються з виконанням навчальної програми в онлайн-форматі. Чи матеріал не подається надто швидко або надто повільно? Чи здатні учні самостійно виконати завдання, запропоновані вчителем? Чи запропоновані методи роботи привабливі та захоплюють учнів, чи вони лише вдають, що беруть участь у заняттях, а насправді, наприклад, одночасно грають в ігри чи гортають соцмережі. Що учні хотіли би покращити? Така інформація дозволить представникам учнів вжити відповідних заходів або принаймні сигналізувати про проблеми керівництву школи, вчителям та батькам. Нижче наведено кілька прикладів таких заходів з різних польських шкіл.

” (...) 23 жовтня [2020 року] ми зустрілися та підвели підсумки 1-го тижня дистанційного навчання з точки зору учнів. Ми зібрали коментарі учнів і передали їх директору. Позитивні й негативні. Після цього обговорення ми хочемо провести опитування в класах (через два повних тижні), що вкаже сфери, які варто змінити/поліпшити. Опитування проводитиметься під час класних годин в усіх класах, а його результати будуть надіслані директору

*Магда Каліновська,
опікун УС в початковій школі № 340 у Варшаві*

Важливо не тільки те, що були зібрані думки учнів, а також той факт, що сподівалися й позитивних коментарів. Адже варто цінувати те, що добре працює, наприклад, вчителів, які знайшли вихід у складній ситуації, та можуть запропонувати учням допомогу чи навчання у привабливій формі.

На засіданні УС в цій школі також йшлося про те, як учні заважають вчителям проводити дистанційні уроки (що з часом стало досить поширеною практикою). Учні чесно вказали способи ускладнення занять.

У XLV загальноосвітньому ліцеї ім. Ромуальда Траугутта у Варшаві дослідили, як пройшов перший період дистанційної освіти.

Наприкінці минулого 2019/2020 навчального року наша юридична секція провела онлайн-опитування, в якому взяли участь майже всі учні школи. Результат цього опитування був задовільним, оскільки половина респондентів висловили свою позитивну думку щодо дистанційного навчання в нашій школі.

*Максимільян Калетка,
голова УС в XLV загальноосвітньому ліцеї ім. Р. Траугутта*

Учням була надана можливість висловити свою думку. І вчителі могли бути задоволеними, що впоралися із завданням.

XLV ЗЛ ім. Ромуальда Траугутта у Варшаві є цікавим прикладом також з іншої причини. Завдяки освітній реформі, проведеній у Польщі кілька років тому, одного навчального року до середніх шкіл пішло більше учнів, ніж зазвичай. Деякі з них закінчили 8-річну початкову школу (за новою системою), а частина – 6-річну початкову школу, а потім 3-річну неповну середню школу (за старою системою). Крім того, ці дві групи учнів дотримувалися двох різних принципів навчання. У результаті до середніх шкіл пішло більше учнів, ніж зазвичай, із дуже різним досвідом і знаннями. За таких обставин в ЗЛ ім. Р. Траугутта була змінена структура представництва УС.

У зв'язку з новою ситуацією, в якій опинилися всі середні школи, ми запровадили цей проєкт, маючи на увазі безперервність та комунікацію учнівського самоврядування. Він полягав у тому, що за кожним віце-головою УС закріплювався певний етап навчання плюс одна із секцій. У нашій школі існують юридична секція, секція волонтерства та популяризації школи.

Віце-голови УС підтримують постійний зв'язок зі своїми класами через групу в Messenger і (за нормальних обставин) у формі зустрічей. Це рішення означало, що учні перших класів, після початкової та середньої шкіл, а також других і третіх класів мали свого представника, і що важливо – це був представник від них, тому вони почувалися важливими членами більшої спільноти, тому що учнівське самоврядування формується з усіх учнів, а президія на чолі з головою приймає рішення на користь учнів та школи.

*Максимільян Калетка,
голова УС в XLV ЗЛ ім. Р. Траугутта*

Така горизонтально розвинена структура здається також відповідною для інших кризових ситуацій – коли ми маємо групу учнів, які навчаються дистанційно з інших міст України чи з інших країн, або коли одні класи навчаються стаціонарно, а інші дистанційно тощо. Кожна з цих груп може мати в УС свого представника, який є її голосом і стежить за її потребами.

У свою чергу, у Комплексі середньо-технічних шкіл № 1 у Варшаві було проведено опитування серед учнів щодо їхніх потреб під час дистанційного навчання, яке показало, що учні почуваються самотніми, їм бракує спілкування. У відповідь на це було вирішено організувати кіберспортивний турнір.

Крім того, представники самоврядування у цій школі з власної ініціативи написали листа вчителям щодо активізації учнів під час онлайн-занять. Оскільки не всі вчителі могли впоратися з дистанційним навчанням, УС заявило про готовність надання вчителям допомоги. Лист мав бути обговорений на засіданні педагогічної ради.

У свою чергу, в початковій школі № 225 у Варшаві видано листівку такого змісту:

ДРУЖНЯ ДОПОМОГА

Запрошуємо всіх учнів 4-8 класів взяти участь
у нашій акції дружньої допомоги!

Якщо ви хочете допомогти в навчанні або маєте проблеми з предметом чи конкретною темою, напишіть мені на адресу: XXX@sp225.edu.pl

1. Якщо вам потрібна допомога в навчанні, напишіть у тексті електронного листа:

- прізвище, клас
- назву предмета
- тему уроку, з якою вам потрібна допомога

2. Якщо ви впевнено почуваєтеся в темі, вважаєте, що можете поділитися своїми знаннями з іншими, напишіть у змісті електронного листа:

- прізвище, клас
- предмети, з якими ви могли б допомогти

Форма допомоги: відеочат, презентація тощо.

Збір заявок триває до 20 травня 2020 року.

Це чудова нагода зробити щось хороше для своїх друзів зі школи, випробувати себе як вчителя та отримати незвичний спосіб навчання як для учня, так і для того, хто навчає.

Чи знаєте ви, що інформацію, отриману в результаті власних пошуків, ви запам'ятовуєте довше, ніж готову інформацію, надану вчителем, і що традиційні методи передачі знань, на жаль, виявляються неефективними. Тому слід підкреслити, що ми пам'ятаємо:

10% того, що читаємо

20% того, що чуємо

30% того, що бачимо

50% того, що чуємо і бачимо

70% того, що говоримо самі

90% того, що робимо самі (коли навчаємо інших і самі отримуємо від цього користь)

Учні завжди вчаться, поки вони активні!

Бажаємо успіху усім учням нашої школи!

голова УС 4-8 класів
опікун УС 4-8 класів

Ці приклади підтверджують, що хорошим, а іноді й необхідним елементом планування діяльності в УС є попереднє вивчення потреб учнів. Лідери учнівського самоврядування мають різні методи, щоб підтримувати зв'язок з учнями та діагностувати їхні потреби. У деяких польських школах створюють кімнати самоврядування – простір (іноді дуже маленький), де учні почувуються як удома та розмовляють, планують та організують. Парадоксально, але таким простором для учнів в Україні могли б стати сховища. Якщо в укриттях, куди евакуювали учнів даної школи, не можна проводити уроки, тому що вони занадто малі або в них змішані учні з різних класів, то, можливо, хорошим кроком з боку вчителів буде присвятити цей час і передати цей простір у керування учням. Це може бути вдалим моментом, щоб поговорити про їхні справи, про почуття молоді у зв'язку з дистанційним навчанням деяких з них, гібридною освітою чи, ширше, про ситуацію, в якій вони опинилися. Такі зустрічі можуть проводити вибрані представники учнів, наприклад, старости класів, голови органів самоврядування (можливо, за підтримки з боку опікуна самоврядування або класних керівників).

Можливо, учні зможуть відверто поговорити, тому що вони довіряють один одному та їм комфортно в присутності вчителів (або вчителі можуть перейти в інше приміщення). Іноді їм може знадобитися більше анонімності або заохочення, щоб відкритися. Відправною точкою можуть бути анонімно заповнені картки, на яких учні спочатку поділяться своїми коментарями та відповідати-муть, наприклад, на такі запитання:

- що мені подобається в моїй школі?
- що я хотів би змінити у своїй школі?
- що ми дійсно могли б змінити в нашій школі, якщо би трохи постаралися?

Говорячи про потреби, не забуваймо про найменших школярів, які ще не вміють писати. Ви можете поставити їм подібні питання і попросити їх намалювати відповіді - вони можуть зробити малюнки на місці або надіслати їх електронною поштою. Їм також можна поставити більш конкретні запитання, на які учні відповідатимуть, піднімаючи в гору картки із щасливим/нейтральним/сумним емотіконом. Зустрічі для молодших школярів можуть проводити представники самоврядування зі старших класів, що додатково покаже, що школа є спільнотою, а старші учні цікавляться думкою молодших і ставляться до них з повагою.

Самоврядування об'єднує

Незважаючи на дистанційну освіту самоврядування може проводити різноманітні заходи, що інтегрують учнів, а також учнів і вчителів - звертати увагу на дрібні аспекти повсякденного життя, які не змінилися, святкувати свята, організовувати циклічні заходи, розвивати пристрасті серед учнів. Нижче наведено приклади з кількох польських шкіл.

” (...) Ми проводили конкурс «Медаль для вчителя», який відбувся 14 жовтня 2020 року – конкурс також проходив у формі електронного опитування. Конкурс завершувався врученням дипломів – учні надси- лали свої проекти до УС і під час засідання президії ми визначили пере- можця.

**Магда Калиновська,
початкова школа № 340 у Варшаві**

Крім того, щоб збільшити залучення учнів до онлайн-заходів, учнівське само-врядування вирішило провести кампанію з популяризації використання учня-ми шкільної електронної пошти (польські школярі мають електронні скриньки на шкільному домені) та електронного журналу. Цікаво, що таку кампанію ма-ли проводити окремі класи, централізовано її не проводили.

У період дистанційної освіти самоврядування XLV ЗЛ ім. Р. Траугутта було дуже активним у Facebook і вжило багато заходів, щоб активізувати та інтегрувати своїх однокласників.

І ось УС організувало конкурс на Хелловін. Варто звернути увагу на призи – вони свідчать про те, що конкурс організовано спільно з викладачами.

**З нагоди Хелловіну Учнівська рада
запрошує всіх учнів нашої школи взяти участь у конкурсі.**

Коли?

Подати заявку можна з 30.10.2020 до 03.11.2020

Як прийняти участь?

Все, що вам потрібно зробити, це переодягнутися в найстрашніший костюм, який у вас є, і надіслати страшне фото на електронну адресу Учнівської ради, вказану на плакаті.

Нагороди!

За три найкращі костюми ми пропонуємо привабливі призи у формі можливості не виконувати домашнє завдання з обраного вами предмета до кінця року.

З фейсбук-сторінки школи

Приблизно 1 листопада в школах зазвичай проводяться різноманітні заходи, пов'язані з вшануванням дня пам'яті померлих. XLV ЗЛ ім. Ромуальда Траугутта у Варшаві організував тематичний онлайн-вечір поезії.

Цьогоріч згадуючи про померлих Книжковий клуб XLV Ліцею організував шкільний літературний вечір. Зустріч відбулася 29 жовтня. В онлайн-форматі зустрілися представники педагогічного кола, члени правління учнівського самоврядування та учні.

Протягом кількох десятків хвилин ми читали найкрасивіші вірші польських поетів. Можна було почути твори Ярослава Івашкевича, Збігнева Герберта чи Болеслава Лесьмяна. Усі вони були зосереджені навколо теми смерті та минулості. Ми згадали також тих, кого шануємо за заслуги для культури і науки, які пішли з життя минулого року, обговорили їхні біографії та вислови.

З фейсбук-сторінки школи

Також самоуправління XL ЗЛ ім. Стефана Жеромського у Варшаві вирішило не відмовлятися від своєї циклічної події – ЖУК (польською ŻUK – скор. від Żeromski Ustany Koncertami – Жеромський у багатьох концертах). Це музичний

фестиваль, в якому беруть участь молодіжні гурти столиці. Фестиваль поєднується зі збором коштів на благодійність.

У 2021 році ŻUK відбувся у форматі онлайн 20 червня і був поєднаний із збором коштів на боротьбу з коронавірусом.

” На нашому фейсбуці ŻUK ONLINE подивилося аж 4000 людей, а на нашому YouTube-каналі ми досягли майже тисячі переглядів. ŻUK ONLINE – це наш величезний успіх. Ми вдячні всім, хто вирішив бути з нами під час нашого заходу!

З фейсбук-сторінки школи

<https://www.facebook.com/zuk.festival>

<https://zukfestival.pl/>

Крім заходів з конкретної нагоди та циклічних заходів органи самоврядування зазвичай організовують різноманітні одноразові акції. Так було і в період дистанційної освіти. УС XLVI ЗЛ ім. Стефана Чарнецького у Варшаві запровадило акцію #BohaterzyBezPeleryny (з польс. Герої без маски), щоб подякувати та підтримати медичні служби під час епідемії. Бажаючі взяти участь в акції надсилали свої фото зі зверненням до медиків. З надісланих фотографій було створено 4-хвилинний фільм. Важливо, що в акції взяли участь не лише вихідці з цієї школи, а й вдалося залучити інші місцеві молодіжні спільноти.

” В акції взяли участь 133 особи, в тому числі:

- учні та випускники кільканадцяти варшавських середніх шкіл,
- учні початкової школи з Варшави, з під Варшави та з Великопольського та Нижньосілезького воєводства,
- радники Молодіжної ради району Таргувек
- волейболістки з курсу O3 – UKS PLAS Warszawa
- гандболістки з курсу O3– UKS VARSOVIA
- футболісти та члени правління – KSS REZERWY Warszawa
- футболістки з курсу O3 та молодші – MUKS PRAGA Warszawa
- футболісти та тренер – ACADEMY OF AMP Futbol Warszawa та AMP Legia
- футбольні арбітри – WS Warszawa
- скаутська команда «AQUA»
- молодіжний гурт «BEYOND RELIEF»

www.facebook.com/watch/?v=152022682912630

Багатьом органам самоврядування бракує ідей для заходів. Це досить поширена проблема польських шкіл. Тим часом гарним джерелом натхнення можуть бути щоденні світові дні будь-чого. З нагоди Всесвітнього дня людей із синдромом Дауна 21 березня 2020 р. УС в ЗЛ ім. Стефана Чарнецького організувало акцію барвистих шкарпеток. Така акція, з одного боку, активізує учнів, а з іншого – робить їх чутливими до проблем людей з інвалідністю. З надісланих фотографій було зроблене коротке відео.

Цікавинки

- Чому шкарпетки? Різноманітні шкарпетки стали символом Всесвітнього дня людей із синдромом Дауна, оскільки хромосома має форму шкарпетки.

- Дата 21.03 символічна ще й тим, що люди з синдромом Дауна мають одну зайву хромосому у 21-й парі. В них їх 3 замість 2. Цей генетичний розлад технічно називається трисомією 21-ї пари хромосом.

З фейсбук-сторінки школи

<https://www.facebook.com/106311141016025/videos/597022577830259>

З нагоди Міжнародного дня спорту 6 квітня 2020 року учнівське самоврядування початкової школи ім. 11 листопада 1918 року в місті Доманіце Колонія та його опікун УС організували акцію «Із здоров'ям і спортом на ти». Йшлося про популяризацію здорового способу життя та демонстрацію того, як можна проводити вільний час. Учням запропонували надіслати фото, яке документує їхню спортивну активність. За це вони могли розраховувати на дванадцять з фізкультури.

У заході взяли участь 55 учнів усіх класів.

У період дистанційної роботи в нашій школі вчителі продовжують проводити планові заходи, навіть вчителям групи продовженого дня є чим зайнятися. Тому опікун самоврядування, відповідно до плану роботи школи, а також після аналізу на онлайн-засіданні педагогічної ради щодо нудьги та появи відчуття самотності в дітей, які залишаються вдома, спільно з радою УС, винайшли спосіб зайняти молодь. Були створені положення, які після прийняття були представлені учням та батькам на платформі «LIBRUS» та на сайті.

*Артур Карпярц,
директор початкової школи в Доманіце Колонія*

<https://spdomanice.edupage.org/photos/?photo=album&gallery=217#photos:album:217>

””

З нагоди Міжнародного дня соку, Міжнародного дня булочок та Міжнародного дня молока учнівська рада початкової школи в Доманіце Колонія підготувала завдання для учнів. Представники I класів намалювали булочку, II класу молоко, III класу сік. Завданням учнів було приготувати здоровий сніданок із намальованим продуктом у головній ролі, а потім показати його на малюнку.

<https://spdomanice.edupage.org/photos/?photo=album&gallery=260#photos:album:260>

І ще одна добра практика від цієї школи. Цікава з кількох причин. По-перше, для організації заходу була використана установа, розташована неподалік від школи. По-друге, навколо однієї теми було організовано кілька активностей для різних вікових груп. До того ж його тема не входила безпосередньо до шкільної програми (у той час, коли багато вчителів заціклені на виконанні її обов'язкового змісту).

””

29 квітня 2020 року ми святкували черговий Міжнародний день танцю. З цієї нагоди учнівське самоврядування організувало онлайн-захід. О 13:00 шкільна спільнота зібралася на Google Meet. Головною темою програми стала відеоконференція з Евеліною Прач – інструктором танців у Міському культурному центрі в м. Седльце, де вона керує танцювальним гуртком «MP Dance». Пані Евеліна представила коротку історію танцю, його види та показала основні кроки. Учасники мітингу з радістю взяли участь у спільному танці.

У свою чергу, опікун УС Ольга Мендза-Коць підвела підсумки конкурсу «Танець має сенс», організованого для 1-3 класів. Потім представила презентацію фотографій наших учнів у танцювальних позах. (...)

Наступним моментом стала вікторина для 4-8 класів у додатку Quizziz за повідомленнями нашого гостя. В конкурсі взяли участь 32 учні. Враховувався час і правильність відповідей. (...)

Інформація з веб-сайту початкової школи в Доманіце Колонія

<https://spdomanice.edupage.org/photos/?photo=album&gallery=234#photos:album:234>

Самоврядування піклується про імідж

Самоврядування XLV ЗЛ у Варшаві використало момент пандемії для створення першого в історії логотипу самоврядування. Також вони провели акцію «Познайомся із своїм самоврядуванням». Щодня вони представляли у ФБ іншого члена Президії УС. Це гарне рішення, оскільки воно збільшує ймовірність того, що учні повідомлять своїм представникам про зауваження або труднощі.

Самоврядування планує на майбутнє

Якщо через складну поточну ситуацію самоврядування не в змозі спланувати та здійснити будь-які нові заходи, час дистанційної освіти є вдалим моментом для підсумовування дій, які ми вжили до цього часу. Тим більше, що з відходом учнів наступних класів (як і опікунів УС) самоврядування постійно розвивається, вчиться, але й забуває, що вдалося, а що ні. Тому варто приділити час для щирих і конструктивних роздумів і запису висновків:

- Які дії наразі вжило самоврядування?
- Через що вони виникли (з чийх потреб)? Чи ці потреби були визначені заздалегідь?
- Які навички та знання отримали учні від діяльності УС досі? (це питання більше до опікуна самоврядування)
- Чи викликала діяльність УС інтерес в учнів, чи задоволені вони нею?
- Чи справді діяльність самоврядування вплинула на роботу школи, її атмосферу?
- Що можна покращити на майбутнє?

Такі мозкові штурми чи обговорення самі по собі можуть мати велике значення – учасники вчать слухати один одного. А висновки можуть бути використані як плацдарм, від якого ми будемо відштовхуватися при плануванні подальшої діяльності самоврядування. Бо під час дистанційної освіти також можна ретельно спланувати заходи, які здійснюватиме самоврядування після повернення до стаціонарного навчання. Навіть невеликий, наприклад, яка перша пісня пролунає з радіостанції, який буде перший обід зі шкільної їдальні.

Навчальний візит та супутнє стажування

Навчальний візит – це візит до організації, установи чи іншого місця, завдяки якому учасники краще знайомляться з їх функціонуванням, пропозицією, проектами, досягненнями і т.ін. Навчальні візити практикуються в бізнесі, освіті та в громадських організаціях. Часто це поїздки за кордон, під час яких учасники протягом кількох днів інтенсивно відвідують різні заклади, де можуть дізнатися щось цікаве.

З іншого боку, супроводжувальне або супутнє стажування (більш відоме під англійською назвою як job shadowing - відстеження роботи) – це короткочасне перебування в організації, компанії чи установі, відмінній від нашої, під час якого стажист супроводжує працівників у їхній щоденній роботі, спостерігає за нею, але сам її не виконує. У результаті він отримує знання та навички, корисні у власній роботі, власній організації.

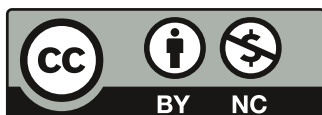
Через російську агресію частина учнів, які були вимушені залишити місце проживання, навчалися в новій школі, а інші перебувають на дистанційній формі навчання в своєму попередньому навчальному закладі. Хтось опинився в інших містах України, хтось в інших країнах. Крім обставин, які спричинили цей надзвичайний вплив учнів, це потенційно чудова можливість обмінятися досвідом між учнівськими органами самоврядування з різних шкіл і налагодити партнерство на майбутнє. Як це зробити, цінуючи досвід учнів-переселенців і зберігаючи контакти між учнями?

Для цього потрібно зв'язатися з учнями, які навчаються дистанційно у вашій школі, хоча зараз живуть далеко, або з тими, хто виїхав і вже не є учнями вашої школи (звичайно, вони ще мають зв'язок зі своїми колишніми однокласниками). І запропонуйте їм уявити, що вони учасники навчального візиту – вони поїхали дізнатися щось нове, а потім використати це за місцем проживання. Нехай спробують зібрати інформацію про те, як працюють школи та учнівське самоврядування в їх новому місці проживання. Можливо, в тому чи іншому місті є цікава пропозиція для молоді, методи консультування з молоддю, які варто передати вам (наприклад, гарне місце зустрічі, інфраструктура, побудована за консультацій з молоддю, яка відповідає їхнім інтересам)? Нехай вони розкажуть своїм старим друзям про те, що їм було цікаво, під час онлайн-зустрічі, поділяться своїми висновками.

Якщо таке завдання виявиться занадто складним (наприклад, через вік учнів), вони можуть просто стати провідниками своїх колег по новому місці проживання, наприклад, показати фотографії, зроблені на новому місці, і розповісти кілька слів про свої враження.

А може, через учнів-переселенців можна буде організувати онлайн-зустріч з учнями з іншого міста чи з місцевим опікуном учнівського самоврядування? Багато активістів УС охоче обмінюються досвідом, але також постійно шукають нові ідеї для своїх наступних заходів в інших школах. Якщо вдасться організувати таку зустріч, то всі бажаючі учасники з вашої школи зможуть взяти участь у навчальному візиті. І це може стати внеском у майбутню співпрацю, наприклад між школою з України та з Польщі.

Своєю чергою, у випадку відстеження роботи учнів, які покинули навчальний заклад і зараз навчаються в інших, наприклад, польських школах, можна запропонувати деякий час - протягом кількох днів або навіть кількох тижнів - спостерігати за роботою голови УС, правління УС чи опікуна УС в новій школі (звичайно, за їхньою згодою), наприклад, брати участь у засіданнях ради УС, представників класів, зустрічах УС з опікуном чи в підготовці до різних заходів. Це, безсумнівно, підбадьорить ці органи самоврядування, а для стажерів це може стати цікавим досвідом, про який потім можна буде розповісти онлайн друзям зі старої школи.

Електронне видання

«Діяльність учнівського самоврядування під час дистанційного навчання»

доступне на умовах ліцензії

Creative Commons «Attribution – Non-Commercial 4.0 International» (CC BY-NC 4.0),

що означає, що ви можете використовувати її на умовах ліцензії,

доступної за адресою <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>.

Усі права зберігаються за Фондом Civis Polonus.

Публікація була створена в рамках проекту

«Розвиваємо коаліцію задля учнівського самоврядування в Україні»,

який реалізує фундація Civis Polonus

за кошти Польсько-американського фонду свободи.

Дозволяється вільне використання контенту – за умови збереження цієї інформації,

включаючи інформацію про використану ліцензію,

правовласників та проект

«Розвиваємо коаліцію задля учнівського самоврядування в Україні».

Зміст ліцензії доступний за адресою

<https://creativecommons.org/licenses/bync/4.0/deed.pl>.

Проект **«Розвиваємо коаліцію задля учнівського самоврядування в Україні»**

співфінансує Фонд «Освіта для демократії»

в рамках програми RITA – Зміни в регіоні,

що фінансується Польсько-американським фондом свободи.

Region in Transition